

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum per gratiam linguarum homo adipiscatur scientiam omnium
linguarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](#)

De gratiis gratis datis, que pertinent
ad locutionem, in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de gratiis gratis datis, quae pertinent ad locutionem. Et primo, de gratia linguarum. Secundo, de gratia scientiarum, sapientiae, seu scientie.

CIRCA primū queruntur duo.

¶ Primo, Vtrum per gratiam linguae homo adipiscatur scientiam omnium linguarum.

¶ Secundo, De coparatione humius doni ad gratiam prophetie.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum illi qui consequbantur donis linguarum, loquebantur omnibus linguis.

AD PRIMVM sic proceditur.

Vf q̄ illi qui consequbantur donum linguarum, non loquebantur oībus linguis.

Illi enim quod diuina virtute aliquibus co-

ceditur, optimū est in suo gene-

re, sicut Dñs aquā convertit uinum bonum, sicut dicit Iohann.

¶ sed illi qui habuerunt donum lin-

guarum, melius loquebantur propria lingua, dicit enim Iohannes ad Hebr. 1. * non esse mirandum, q̄

epistola ad Hebreos, maiores elucet

facundia, q̄ aliae, cum naturale sit

unicuique plus sua q̄ in aliena lin-

guia valere: ceteras n. epistolæ

Apostolus peregrino, id est, gra-

co sermone compositus, hancau-

tem scripsit hebraicæ lingua. non

ergo per gratiam gratis data.

Apostoli acceperunt scientiam

omnium linguarum.

¶ 2 Præt. Natura non facit per

multa, quod paret fieri per unum

& multo minus Deus, qui ordina-

tius quam natura operatur, id est

potest Deus facere ut unam lan-

guam loquenter eius discipuli,

ab omnibus intelligerentur. Va-

K de super illud. Act. 2. audiebat

unusquisque lingua suo illos lo-

quentes, dicit glor. quod linguis

omnibus loquebantur, uel hoc

ide est, hebraica lingua loquenter

ab omnibus intelligebantur, ac si

proprijs singulorum loquenter

ergo videatur quod non ha-

buenter scientiam loquendam

nibus linguis.

¶ 3 Præt. Oēs gratiae derivantur a Christo in corpus eius, quod est

Ecclesia, secundum illud Iohann.

Lib. 12. cap. 5.
p. 1. m. 1. n. 1.
tom. 3.

poterat corpus eius illuc rapi, aut esse aliquid corporum: & sic anima non posset illuc sine corpore rapi, nisi separaretur a corpore. Et iō oporet secundū alium sensum intelligere, vt s. Apostolus scierit, q̄ fuerit raptus secundum animam, & non secundū corpus, nescierit tñ qualiter se haberet anima ad corpus, vtrum. l. fuerit sine corpore, vel non. Sed circa hoc diuersimode aliqui loquuntur. Quidam enim dicunt, q̄ Apostolus scivit, q̄ anima sua erat corpori unita vt forma, sed nesciuit vtrum esset passus alienationem a sensibus, vel ēt vtrum esset facta abstractio ab operibus animæ vegetabilis: sed q̄ fuerit facta abstractio a sensibus, hoc non potuit ignorare, ex quo scivit se raptum. Quod autem fuerit facta abstractio ab operibus animæ vegetabilis, non erat tantum aliquid, vt de hoc oportaret tam sollicitam fieri mentionem. Vnde relinquitur q̄ nesciuit Apostolus, vtrum aīa eius fuerit coniuncta corpori vt forma, vel a corpore separata per mortem. Quidam aut hoc concedentes dicunt, q̄ Apostolus tunc non perpendit qn̄ rapiebatur, quia tota eius intentio conuersa erat in Deum, sed postmodum percepit, considerans ea quæ yiderat: sed hoc ēt contrariatur verbis Apostoli, qui distinguunt in verbis suis præteriū & futuro. Dicit n. in præteriū se fore q̄ fuit raptus ante annos quatuordecim. & fē in præteriū nescire, vtrum in corpore fuerit, vel extra corpus: & iō dicendum, q̄ prius, & postea nesciuit, vtrum anima fuerit a corpore separata. Vnde August. dicit * 12. super Genes. ad literā. R. estat ergo fortasse, vt hoc ipsum eum ignorasse intelligamus, vtrum quando in tertium cœlum raptus est, in corpore fuerit anima, quomodo est anima in corpore, cum corpus vivere dicitur siue vigilantis, siue dormientis, siue in extasi a sensibus corporis alienati, an omnino de corpore exierit, vt mortuum corpus iaceret.

AD PRIMVM ergo dicendum, q̄ per synecdochen quandoque pars hominis homo nominatur, & præcipue aīa que est pars hominis eminenter. Quāmvis etiam possit intelligi, eum quem raptum dicit, non tunc fuisse hominem quando raptus fuit, sed post annos quatuordecim. Vnde dicit, Scio hominem: non dicit, Scio raptum hominem. Nihil etiam prohibetur mortem diuinitatem procuratam, raptum dici. Et sic August. * dicit 12. super Genes. ad literā. Dubitante inde Apostolo, quis nostrū inde certus esse potuit? Vnde qui super hoc loquuntur, magis conjecturaliter, quām per certitudinem loquuntur.

AD IIII. dicendum, q̄ visio Patuli in raptu quantum ad aliquid fuit similis visioni beatorum, scilicet quantum ad id quod uidebatur: & quantum ad aliquid dissimilis, scilicet quantum ad modum uidendi, quia non ita perfecte uidit sicut sancti, qui sunt in patria. Vnde August. dicit * 12. super Genes. ad literam, Apostolo arrepto a carnis sensibus in tertium cœlum, hoc defuit ad plenam perfectam cognitionem rerum quæ angelis inest, quod siue in corpore, siue extra corpus esset, nesciebat. Hoc itaque non deerit receptis corporibus in resurrectione mortuorum, cum corruptibile hoc inducerit corruptionem.

ur, &c. huiusmodi omnes acceptimur: sed Christus non legitur sive locutus nisi vna lingua, nec etiam nunc fideles singuli nisi vna lingua loquuntur. ergo videtur quod discipuli Christi non accepterunt ad hoc gratiam, ut omnibus linguis loquerentur.

S E D C O N T R A est, quod dicitur Act. 2. q̄ repleti sunt omnes Spiritus sancto, & cooperant loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabant eloqui illis. Vbi dicit glo. * Gregorij, quod Spiritus sanctus sive per discipulos in igneis linguis apariuit, & eis omnium linguarum scientiam dedit.

R E S P O N S. Dicendum, quod primi discipuli Christiad hoc fuerunt ab ipso electi, ut per vniuersum orbem discurrentes, fidem eius vbiique praedicasent, secundū illud Matth. viii. 13. Eentes docete omnes gentes. Non autem erat conueniens, vt qui mittebatur ad alios instruendos, indigeret ab aliis instrui qualiter loquerentur, vel qualiter quae alii loquerentur, intelligenter: præsertim quia illi qui mittebantur erant viuius gentilium, scilicet Iudeæ, secundū illud Isa. 27. Qui egreditur impetu a Iacob, impletum faciem orbis semine. Iti etiam qui mittebantur, pauperes & impotentes erant, nec de facili a principio reperirent, qui eorum verba alii fideliter interpretarēt, vel verba aliorum eis exponerent, maximè quia ad infideles mittebantur: & ideo

necessarium fuit, vt super hoc eis diuinus prouideretur per donum linguarum, vt sicut gentibus ad idolatriam declinantis introducatur: est diuersitas linguarum, sicut dicitur Gen. 11. ita etiam quando erant gentes ad cultum viuius Dei retuocandæ, contra huiusmodi diuersitatem remedium adhiberetur per donum linguarum.

A D P R I M U M ergo dicendum, quod sicut dicitur 1. ad Corinth. 12. Manifestatio spiritus datur ad utilitatem: & ideo sufficienter & Paulus, & alii Apostoli fuerunt instruti diuinitus in linguis omnium gentium, quantum requirebatur ad fiduci doctrinam: sed quantum ad quædam, quæ superadduntur humana arte ad ornatum & elegantiam locutionis, Apostolus instruens erat in propria lingua, non autem in aliena. Sicut etiam in sapientia & scientia fuerunt sufficienter instruti, quantum requirebatur doctrina fidei, non autem quantum ad omnia quæ scientiam acquisitam cognoscuntur, puta, de conclusionibus arithmeticis, vel geometriæ.

A D S E C U N D U M dicendum, quod quārum vtrumque fieri potuisse, scilicet q̄ per vnam lingua loquētes ab oībus intelligerentur, aut q̄ omnibus linguis loquerentur, tamen cōuenientius fuit quod ipsi omnibus linguis loquerentur: quia hoc pertinebat ad perfectionem scientiæ, ipsorum, per quā non solum loqui, sed intelligere poterat quae ab aliis dice-

A bantur. Si autem omnes vnam eorum lingua intellexissent, hoc vel fuisset per scientiam illorum qui eos loquentes intelligerent, vel fuisset quasi quedam illusio, dum aliorum verba alter ad eorum aures proferrentur, quām ipsi ea proferrent: & ideo glo. * dicit Act. 2. quod maiori miraculo factum est, quod ipsi omnium linguarum generibus loquerentur. Et Paulus dicit 1. ad Corint. 14. Gratias ago Deo, quod

omnium vestrum lingua loquor.

A D T E R T U M dicendum, quod Christus in propria persona vna soli genti prædicatus erat, scilicet Iudeis: & ideo quāmis ipse absq; dubio haberet perfectissime scientiam oīum linguarum, non tñ opertuit q̄ oībus linguis loqueretur. Ideo autem, vt Aug. dicit * super Ioan. Cū & modo Spiritus sanctus accipiat, nemo loquitur linguis omnium gentium, quia iam ipsa Ecclesia linguis oīum gentium loquitur, in qua qui non est nō accipit Spiritum sanctum.

ARTICULUS II.

V T R U M donum linguarum sit excellentius, quām gratia prophetiæ.

T Super Questionis centenariae regulae, Articulū secundū.

C **A D S E C U N D U M** sic proceditur. Videtur, q̄ donum linguarum sit excellentius quām gratia prophetiæ. Quæ enim sunt meioribus propria, videntur esse meiora, secundū Philosophum in 3. Topic. sed donum linguarum est proprium noui Testamenti. Vnde cantatur in sequentia Pentecostes. Ipse hodie Apostolos Christi donans munere insolito, & cūdīs inaudito sēculis: prophetia autem magis competit vteri Testamento, secundū illud ad Hebr. 1. Multifarie multisque modo oīum Deus loquēs patribus in Prophetis. ergo videtur quod donum linguarum sit excellentius, quām donum prophetiæ.

P 2 Præt. Illud per quod ordinamus ad Deū, videtur excellentius esse eo, per quod ordinamus ad hoīes: sed per donum linguarum homo ordinatur ad Deū, per prophetiam autem ad homines, dicitur enim 1. ad Corinth. 14. Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo: qui autem propheta, hominibus loquitur ad ædificationem, ergo videtur quod donum linguarum sit excellentius,

E quām donum prophetiæ.

P 3 Præt. Donum linguarum habuimus, permanet in habente ipsum, & homo habet in potestate vti eo cum voluerit. vnde dicitur 1. ad Corinth. 14. Gratias ago Deo, q̄ oīum vestrum lingua loquor: non autē sic est de dono prophetiæ, vt supra dictum est. * ergo donum linguarum videtur esse excellentius, quām donum prophetiæ.

P 4 Præt. Interpretatio sermonū videretur contineri sub prophetia, inter

Est glo. Be-
dx iob. co-
mo. 2.

Tract. 32. in
Ioan. a me-
dio illius, to
mo. 9.

Liber. 3. cap. 1.
pot mediu-
tom. 1.

N articulo secundo euīdem quāstio. 176. aduerte differunt inter pri-
mum & secundum exēclum prophetie super donū lingua-
rum: quoniam pri-
mas attēdit penes ipsum actum vtrumque,
scilicet prophe-
tia & doni lingua-
rum: quoniam doni linguarum actus est vīus signorum, id est,
vocum, prophetiæ
autem perceptio si-
gnari, hoc est, uerita-
tis intelligibilis. Se-
condus autem exēclus clare patet, quod
confitit comparando obiecta vtrumque
doni adiunxit, quan-
tenus vtrumque est
notitia quadam, dū
propheta est notitia
renum, & donum lin-
guarū notitia vocis.

In reponitione ad secundū euīdem articuli, dubium es-
t, quo pacto qui lo-
quitur lingua, non
loquitur hominibus,
hoc est, ad intellectū hominum, vel utili-
tatem eorum, sed ad intellectū foli⁹ Dei,
& ad laudem eius:
quoniam donum lin-
guarū manifeste est
ad hominem, & ho-
minum utilitatem.
Sed cestat dubium,
dum perspicitur ad
quod propositū, hac
verba dicuntur ab
Apostolo & autho-
re, scilicet cun ali-
quis loquitur linguis
absolute, non ad in-
struendum alios, vel
interpretandum. Hoc
enim contingit fieri

q. 171. art. 2.